

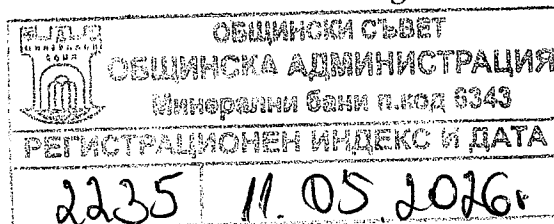
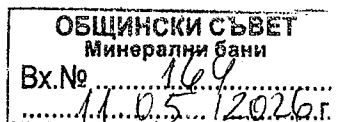
ОБЩИНА МИНЕРАЛНИ БАНИ

Област Хасково

бул. "Васил Левски" №3, 6343 с. Минерални бани тел: 0 37 22/20-20

e-mail: min_bani@abv.bg Web: www.mineralnibani.bg

ДО
ОБЩНСКИ СЪВЕТ
МИНЕРАЛНИ БАНИ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От Мюмюн Али Искендер – Кмет на Община Минерални бани

Относно: Приемане на доклади и годишни финансови отчети на читалищата в община Минерални бани за 2025 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ОБЩНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Съгласно чл.26а, ал.4 и ал.5 от Закона за народните читалища, Председателят на всяко читалище представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на годишната програмата за развитие на читалищната дейност в съответната община и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

Докладите на читалищата на територията на една община се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалища - вносителите на докладите.

В общината постъпиха докладите за дейността и годишните финансови отчети на НЧ "Заря-1957" с. Минерални бани, НЧ "Будилник-1903" с. Сусам, НЧ "Кирил и Методий" с. Караманци, НЧ "Борба-1927" с. Сърница, НЧ "Христо Ботев -1985" с. Боян Ботево, НЧ "Христо Ботев – 1928" с. Спахиево и НЧ "Сеяч 1924" с. Сираково, които предлагам на вашето внимание за разглеждане и обсъждане. НЧ „ Недялка Керанова-2024" с. Татареве е регистрирано на 26.01.2025г. и нямаше държавна субсидия.

На вашето внимание е представен и обобщен Отчет на изпълнението на годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Минерални бани през 2025 г.

На основание чл.21, ал.2, от ЗМСМА и чл. 26а, ал. 4, ал 5 и ал.6 от ЗНЧ, предлагам общински съвет Минерални бани да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

1. Приема докладите за дейността и годишните финансови отчети за 2025г. на читалищата в Община Минерални бани.

2. Отчет на изпълнението на годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Минерални бани през 2025 г.

Приложения:

1. Доклади за дейността и годишни финансови отчети – 8 бр.
2. Отчет на изпълнението на годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Минерални бани през 2025г.
3. Възлага на Кмета на община Минерални бани да извърши необходимите действия във връзка с изпълнението на настоящото решение.

Изготвил:

Билял Билял- ст. експерт „ ОКВ”

Съгласувал:

Гинка Тенчева- Началник отдел „ МПСХД”

Кмет на Община
Минерални бани

Мюмюн Искендер

ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОДИШНАТА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА МИНЕРАЛНИ БАНИ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Настоящият отчет е разработен в съответствие с указанията на Министерството на културата, чл. 26, ал 1 и ал 2, чл 26а, ал 4 от Закона за народните читалища.

Общинският съвет в Минерални бани утвърди Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Минерални бани през 2025 година, която е в изпълнение на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища, въз основа на направените от читалищата в общината предложения.

Програмата за развитие на читалищната дейност подпомогна годишното планиране в областта на културата, допринесе за обогатяване на културния живот, за изпълнението и популяризирането на читалищните дейности, в синхрон с Културния календар на Община Минерални бани през 2025 година. Тя се оказва ефективен инструмент за осъществяване на културните дейности и за утвърждаване на Община Минерални бани като привлекателен туристически и културен център за иновации и творчество.

Отчетният период обхваща периода януари-декември 2025 година. Един отрязък от дванадесет месеца, в които администрация и настоятелства работиха заедно, за това да се утвърдят вече изградените дейности, да се преосмислят приоритетите, стоящи пред читалищата и неговите форми за реализация и обогатяване на годишната програма и културния календар на Общината. Читалищата, продължават своята дейност за утвърждаването им, като естествен център за културно-просветна и творческо-развлекателна дейност.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Българските читалища са живият извор на българския дух и култура през вековете. Там е запалена искрата и пламва огънят на Българското възраждане. Там е мястото, в което се поддържат живи българските традиции, мястото, в което малките българчета научават от своите баби и дядовци за бита, културата, прекрасните песни и танци, живите български шевици, където пламва и завинаги остава в сърцата им, пламъчето на любовта към разнообразието на певческото, танцовото и театрално изкуство, които битуват по нашите земи.

Народните читалища в Община Минерални бани са традиционни, самоуправляващи се български културно-просветни сдружения, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи, съгласно Закона за народните читалища.

Народните читалища са юридически лица с нестопанска цел. Те съхраняват българския дух и традиции и осъществяват разнообразна културна дейност като съвременни културно-информационни центрове.

Община Минерални бани има богато културно многообразие и население, успяло да съхрани своя бит и фолклор, да запази за поколенията множество традиции, обичаи, песни и легенди, които се представят и интерпретират от читалищните танцови, певчески и театрални състави по време на регионални и национални фолклорни събори и конкурси.

В Община Минерални бани съдебно регистрирани са 8 читалища. Те са вписани и в Регистъра на народни читалища към Министерството на културата.

В Община Минерални бани 8 народни читалища развиват дейност.

НЧ „Заря-1957“ с. Минерални бани,
НЧ “Будилник -1903” с.Сусам,
НЧ “Кирил и Методий-1952” с.Караманци,
НЧ “Борба -1927” с.Сърница,
НЧ “Христо Ботев-1985” с.Боян Ботево,
НЧ “Христо Ботев-1928” с.Спахиево
и НЧ “Сеяч 1924” с.Сираково

НЧ „Недялка Керанова- 2024”, с. Татарево- новорегистрирано - 20.01.2025г. и нямаше държавна субсидия.

Субсидията от държавния бюджет за дейността и издръжката на читалищата в Община Минерални бани през 2025 г. бе в размер на **176 265.00 лв.**, при 9 субсидирани бройки, като стандартът за една субсидирана бройка бе в размер на 19 585.00 лв. която се използва предимно за ФРЗ, разходи за дейността. През 2025 г. субсидиите се разпределиха от комисия, назначена от кмета на община Минерални бани със заповед № 3-143/05.05.2025 г. , при стриктно спазване на чл. 23 от Закона за народните читалища и изработен от Министерството на културата и съгласуван с Министерството на финансите и НСОРБ „Механизъм за разпределение на годишната субсидия за читалищата”. Народните читалища бяха дофинансирани и от общинския бюджет със сумата от 49 050.00 лв. , за участия, дейности и мероприятия.

II. ОСЪЩЕСТВЕНИ ЦЕЛИ ОТ ГОДИШНАТА ПРОГРАМА:

Основните цели и задачи на годишната програма, които са свързани преди всичко със това, народните читалища да бъдат модерни институции на бъдещето със съвременните културни и социални дейности, като същевременно те да останат неделимо свързани с основните читалищни принципи за съхраняване и развитие на националните традиции и обичаи, задоволявайки потребностите на населението и приобщаването му към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата, а също и обогатяване културния живот в общината се изпълниха до голяма степен.

Все още е необходимо всички читалища да помислят и насочат вниманието си за по пълно изпълнение на задачите :

- за разнообразяване и подобряване на дейността си по отношение на художествената самодейност.
- за опазване и съхранение на културно-историческото наследство и националните традиции;
- за изграждането на ценностна система у децата и младежите;
- по разработване и реализиране на инициативи /проекти за местно развитие и финансиране на читалищната дейност
- за разширяване съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население
- за осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението

III. ИЗПЪЛНЕНИ ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

С провежданата активна политика за закрила и развитие на културата, община Минерални бани дава възможност на читалищата в общината да се утвърдят като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции. Изпълнението на програмата позволява общината да се утвърди и като туристически център, предлагащ на своите гости и туристи богатото местно фолклорно, културно и историческо богатство.

Културният календар на Община Минерални бани през 2026 година осигурява достъп до разнообразни културни продукти и инициативи за жителите и гостите на общината. Календарът бе планиран, разработен, обсъден и се реализира във взаимодействие с народните читалища и всички заинтересованите страни, на база Годишната програма за развитие на читалищната дейност през 2026 г. В изпълнение на програмата се открояват следните изводи:

- Община Минерални бани се отличава с добре развита културна инфраструктура и със утвърдени фестивални прояви, за които съществен е приносът на народните читалища на територията на общината;

- Читалищата активно работят за съхранение и развитие на духовните ценности и за изпълнение на дейностите от Общинския културен календар като устойчив фактор за развитие на местните общности;
- Община Минерални бани е партньор с народните читалища, които участват във всички общински културни прояви;
- Народните читалища представят своята дейност и културни продукти на национални и международни фестивали и са носители на много отличия. Народните читалища популяризират Минерални бани в регионални, национални и международни културни събития;
- Положителна тенденция е успешното взаимодействие на читалищата с кметствата и с Минерални бани за организиране на разнообразни и атрактивни за хората събития.

Всяко читалище на територията на общината има свой културен календар, включващ събития, посветени на важни чествания, бележити дати и традиционни местни празници и участия във фестивали, конкурси и фолклорни събори.

Дейностите, които развиват читалищните художествени колективи, школи, кръжоци и клубове обхващат общо **192** самодейци от 5 до 85 годишна възраст.

№	НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЧИТАЛИЩЕ	ГРУПИ И ФОРМАЦИИ	БРОЙ УЧАСТНИЦИ
1.	с.Минерални бани	НЧ „Заря 1957”	1.ДВГ „ИЗВОРЧЕ“ 2.ЖГАФ „От извора” 3.Детски танцов състав „Хорце“ 4.Детски танцов състав „Хоро” 5.Група за обработен фолклор 7.Школа за пиано	4 10 11 11 7 6
2.	с.Сусам	НЧ „Будилник 1903”	1.ЖГАФ 2.МГАФ 3.СМЕСЕНА ФОЛКЛОРНА ГРУПА	22 13 35
3.	с.Спахиево	НЧ „Христо Ботев 1928”	1.ПЕВЧЕСКА ГРУПА „АИДА“ 2. Театрална група 3. Школа по изобразително изкуство	7 10 6
6.	с.Караманци	НЧ „Кирил и Методий 1952”	1.Детска група за народни танци ”Дъга” – <i>малка група /7-10 годишни/</i> 2. Детска група за народни хора ”Дъга” – <i>голяма група /13-18 годишни/</i>	16 12
4.	с.Сираково	НЧ ”Сеяч - 1924”	-	
5.	с.Сърница	НЧ „Борба 1927”	-	
7.	с.Боян Ботево	НЧ „Христо Ботев 1985”	-	

През 2025 г. с богати тематични програми и концерти бяха отбелязани:

➤ **Селищните празници в селата Минерални бани, Сусам, Спахиево, Караманци,** се организират от читалищните ръководства с богата празнична програма и с участието на самодейните състави на читалищата от тези села.

➤ **Денят на лозаря „Трифон Зарезан“** – традиционно се чества в с.Сусам, където се намират лозовите масиви в община Минерални бани. Програмата включва ритуално зарязване на лозовите масиви, след което в центъра на селото празнична програма с участието на женската и мъжка фолклорни групи за автентичен фолклор.

➤ **Посрещане на баба Марта** –организира се традиционно от самодейците при НЧ „Заря-1957“ с. Минерални бани, като самодейката Иванка Бойчева превърнала се в любимата и дългоочаквана от всички баба Марта обикаля училища, детски градини, организации, улици и заведения, кичи и пожелава на всички здраве, радост и щастие.

➤ **Сирни Заговезни** – организира се традиционно и превърнало се в очаквано събитие от НЧ „Заря-1957“ с. Минерални бани. Пали се голям огън около който пеят и танцуват групите към читалището.След това всички присъстващи се хващат на голямото хоро.

Участия в национални културни прояви:

- ✓ Национален събор на народното творчество „Китна Тракия пее и танцува“- гр.Хасково;
- ✓ XV Национален тракийски фолклорен събор „Богородична стъпка“- Старозагорски минерални бани;
- ✓ VIII Национален събор” По стъпките на Света Богородица” - с.Добрич, община Димитровград;
- ✓ XVIII Национален фолклорен фестивал за двугласно пеене и народна песен с международно участие - гр.Неделино;
- ✓ V Национален фолклорен фестивал "С вяра в доброто и надежда в бъдещето" – с.Добрич, община Димитровград;

От представянето си на тези форуми фолклорните формации печелят множество награди.

Общински културни прояви,, осъществени в партньорство с народните читалища и структурите на гражданското общество:

По Програмата „Глобални библиотеки“ продължават своята работа четири читалища: НЧ „Заря-1957“ с. Минерални бани, НЧ “Будилник -1903” с.Сусам, НЧ “Кирил и Методий-1952” с.Караманци и НЧ “Христо Ботев-1985” с.Боян Ботево Предоставят се компютърни, информационни и интернет услуги за жителите на населените места.

VI. СГРАДЕН ФОНД

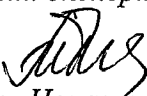
За осъществяване на своята дейност на читалища в селата Минерални бани, Боян Ботево, Караманци, Спахиево, Сираково и Сърница с Решение № 396/15.01.2026 г на Общински съвет за срок от 10 години с безвъзмездно право на ползване са предоставени недвижими имоти –общинска собственост. Читалището в с.Сусам се намира в културен дом, който е държавна собственост и единствена предназначена за този вид дейност. Общината Минерални бани неколкратно отправи молба към областния управител собствеността да бъде прехвърлена на общината, за да може да кандидатства за ремонтни

дейности по национални и европейски програми. До този момент не сме получили съгласие. Сградния фонд на читалищата се нуждае от ремонти, които трудно могат да се финансират. В края на 2025г., НЧ „Будилник-1903” с. Сусам кандидатства и е одобрен и участва в проект „Изграждане на дигитални клубове” по линия на Министерство на труда и социалната политика./ МТСП/.

С цел разрешаване на съществуващите проблеми с материалната база и заради ограничения общински бюджет за този вид дейност, Община Минерални бани ще търси финансиране по национални и международни програми.

Изпълнението на тази програма има съществен принос за постигане на интегриран подход за развитие на образованието и културата и превръщането на народните читалища не само в духовни, но и като съвременни информационни центрове, като привлекателно място за хората. Така, програмата ще разкрие традициите на миналото, предизвикателствата на настоящето и надежда за по-добро бъдеще.

Изготвил:
Бияля Бияля- ст. експерт „ ОКВ”

Съгласувал”
Гинка Тенчева- Началник отдел „ МПСХД”